

nemlig at Tjenestemænd skulle indgive skriftligt Andragende til den Myndighed, som de sortere under — hvilken Myndighed det skal være, afgøres af den paagældende Minister — om Tilladelse til at have privat Virksomhed. Jeg finder, det er et uberettiget Indgreb i Tjenestemandens personlige Frihed, at man paa den Maade vil gribe ind i, hvad han foretager sig i sin Fritid. Om han gør den nyttig for sig eller tilbringer den med noget unyttigt, vedrører efter min Mening ikke Staten, naar der ikke foreligger noget som helst om, at den Maade, hvorpaa han tilbringer den, strider mod Statens Krav til hans Tjeneste eller i øvrigt er i Strid med den Optræden, han skylder sit Kald. Det vil ogsaa være forekommet det mig, at give de paagældende foresatte en uberettiget Bemyndigelse paa et Omraade, hvor de ikke bør have en saadan. Ikke at tale om, at der, om dette blev gennemført, kan gøre sig højst afvigende Anskuelser gældende. En Embedsmand kan finde: Den og den Bivirksomhed kunne de under mig sorterende Embedsmænd overmaade godt have. En anden kan skønne ganske anderledes. Der kan altsaa komme den fuldstændigste Vilkaarlighed frem, som kan give og vil give Anledning til berettiget Klage. Endvidere kan efter Bestemmelsen her en Gang givne Tilladelse tages tilbage, naar der findes at være Grund dertil. Men hvad der forstaas ved „Grund dertil“, staar der ikke noget som helst om i Lovforslaget. Det undrer mig, at der ikke her er fremkommet noget Ændringsforslag fra det sædvanlige Flertal i Udvalget. Det maatte jo dog kræves, at der viste sig i alt Fald Udsigt til eller Mulighed for, at Bibeholdelsen af denne private Beskæftigelse, denne Bivirksomhed kunde komme til at kollidere med Statens Interesser. Men derom findes intet. Dette bliver en ny Vilkaarlighed.

Det uheldige forøges ved den Bestemmelse, der findes i § 7, efter hvilken Ministrene skulle gennem Konseilspræsidenten give Rigsdagen Meddelelse om, hvilke forskellige Tilladelser der er givet i det svundne Aar. Nu blev der sagt under første Behandling, at derved sigtedes kun til, hvad der staar, altsaa Tilladelser, der ere givne, hvorimod man ikke vilde kræve Meddelelse om, hvilke Indtægter de paagældende Tjenestemænd have ved disse Beskæftigelser. Men naar man først er kommen til en Ordning som denne, kan et saadant Spørgsmaal igen tages op,

og det forekommer mig, at Tjenestemandene ved denne Bestemmelse ere fuldstændig prisgivne ikke alene Rigsdagen, men ogsaa et enkelt Parti paa Rigsdagen, der kunde have Lyst til at gribe ind i og faa Oplysning om Forhold, som ere Rigsdagen ganske uvedkommende, som slet ikke vedrøre de paagældende Mænds Pligter overfor Staten. Dette finder jeg uheldigt og forkasteligt og har derfor ogsaa ved mit Forslag ændret dette Punkt.

Saa kommer § 3, hvori der gives visse Forbudsbestemmelser. Der gives Forbudsbestemmelser for Dommere, og der gives Forbudsbestemmelser for de højere Embedsmænd i Centraladministrationen og for Amtmænd, Overpræsidenten, Politidirektøren o. s. v. Hvad Dommerne angaar, ønsker jeg at sige, at jeg, som jeg ogsaa tillod mig at udtale ved første Behandling, i og for sig kan finde det rigtigt, at en Dommer ikke har nogen som helst privat Bivirksomhed, idet der da ikke ud fra dette Forhold kan komme nogen Indflydelse paa Udøvelsen af hans Dommergerning. Men jeg tror rigtignok, det er at gaa meget for vidt, naar den af det forrige Ministerium nedsatte Kommission skriver i sin Betænkning, at der ingen Tvivl kan være om en Dommers uheldige Opfyldelse af sin Embedspligt, naar han er ude af Tjenesteforhold til private Selskaber. Det er at gaa meget for vidt. Man kan sige, at ved den Omstændighed, at en Dommer er Bestyrelsesmedlem eller Revisor eller paa anden Maade sidder i et saadant Selskab, kan der, naar enten dette Selskab eller Personer eller Institutioner, som staa i Forbindelse med det, have en Retssag, maaske komme en vis Indflydelse derfra. Men at tro, at man har ophævet alle mulige Indflydelser udefra paa Dommerens upartiske Afgørelse i saadanne Sager ved denne Bestemmelse, er jo ganske illusorisk. Der staar jo nemlig udtrykkelig i § 5 — og det følger ogsaa af sig selv — at en Tjenestemand, hvis han har Formue, skal have Lov til at bestyre denne. (Halsted: Det manglede ogsaa bare!). Ja, men det er rart, at der gives denne Tilladelse. Tjenestemanden kan altsaa anbringe sin Formue i Aktier og i Banker, og han er ikke forpligtet til at give nogen som helst Oplysning om, at han har anbragt sine Penge paa den Maade. Naar han saa skal være Dommer, kan han virkelig ogsaa lade sig paavirke i sin Dommergerning af den Omstændighed, at han har Aktier i det og det Selskab, altsaa er personligt interesseret i, hvorledes